

PREVENCIJA KARDIOVASKULARNIH OBOLJENJA U KUĆNOM TRETIRANJU OD STRANE DIPLOMIRANE MEDICINSKE SESTRE

Doc. dr. sc. Ademir Spahić
Mr. sc. oec. Zineta Mulaosmanović

- Kardiovaskularne bolesti su najzastupljeniji uzrok obolijevanja i smrtnosti cjelokupne populacije.
- Metabolički sindrom je vrlo koristan koncept koji pomaže u identificiranju visokorizičnih bolesnika
- Ispravna sekundarna prevencija, u skladu sa smjernicama temeljenim na dokazima, značajno smanjuje učestalost fatalnih kardiovaskularnih događaja te poboljšava kvalitetu i dužinu života.

KVO - najčešća oboljenja u svijetu

- Kardiovaskularna bolest najčešće nastaje kombinacijom nekoliko rizičnih faktora, s tim da neke kombinacije povećavaju ukupni rizik više od drugih
- Među najčešće rizične faktore kardiovaskularnih bolesti ubrajaju se nepravilna prehrana, smanjena tjelesna aktivnost, pušenje, prekomjerna konzumacija alkohola, gojaznost, genetska predispozicija, diabetes mellitus, svakodnevno izlaganje stresu itd.
- Najveća smrtnost od ovih oboljenja je u razvijenim zemljama zbog načina života
- Zemlje u tranziciji imaju veliku smrtnost od KVO ali malo ili nimalo ulažu na preventivne aktivnosti
- U nerazvijenim zemljama je najmanja smrtnost od ovih bolesti

- Za nas kao profesionalce važna je činjenica da su glavni faktori rizika za kardiovaskularne bolesti preventibilni, odnosno, da su podložni primarnoj prevenciji.
- Prema različitim istraživanjima, 44-76% smanjenja kardiovaskularne smrtnosti pripisuje se promjeni načina života i rizičnog ponašanja ljudi, a 23-47% različitim terapijskim intervencijama.
- WHO u svom izvještaju još iz 2021. godine navodi kako bi se promjenama životnoga stila moglo prevenirati čak $\frac{3}{4}$ ukupnoga kardiovaskularnog mortaliteta u svijetu

Prevencija kao najvažniji i najuspješniji način suzbijanja KVO

- Preventivne aktivnosti moguće je provesti samo kroz primarni nivo zdravstvene zaštite
- Preventivno djelovanje kroz timove porodične-obiteljske medicine
- Polivalentna patronažna djelatnost
- Kompetentan i educiran kadar
- Sistemska podrška

Uloga diplomirane medicinske sestre u prevenciji i liječenju

KVO

- Uloga diplomirane medicinske sestre kod prevencije i liječenja KVO je višestruka i svakim danom sve veća jer se hronična oboljenja stalno povećavaju
- Uloga diplomirane medicinske sestre je utvrđivanje potreba, planiranje, provođenje i evaluacija zdravstvene njegе
- Diplomirane medicinske sestre u zajednici usmjerene su na brigu o korisnicima (pojedinac i/ili porodica, zajednica) u mjestu gdje žive, borave ili rade i provode individualni i grupni zdravstveni odgoj.
- Primarna prevencija provodi se na zdravoj populaciji kako bi se prevenirao nastanak bolesti.
- Patronažna medicinska sestra je onaj dragocjeni dio zdravstvenog sistema koji ima holistički pristup pacijentu s obzirom da „ulazi u dom pacijenta“ i poznaje i njegovo porodično i socijalno okruženje.
- Individualni pristup pojedincu

Patronaža kao rješenje

Diplomirana medicinska sestra u patronažnoj djelatnosti ima najvažniju ulogu u primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj prevenciji KVO

Primarna prevencija , suzbijanje faktora rizika koji dovode do nastanka oboljenja (educiranje pacijenata o prestanku pušenja i konzumacije alkohola, spriječavanje gojaznosti, loših stilova života i sl.

Sekundarna prevencija ,suzbijanje komplikacija kod nastalog oboljenja (pravilno uzimanje terapije, samokontrola krvnog tlaka, vježbe i fizička aktivnost, dijeta itd.)

Aktivnosti kardiovaskularne rehabilitacije, su također segment gdje dipl. med. sestra kao dio tima može biti važan faktor u psihofizičkoj stabilnosti pacijenta nakon različitih terapijskih metoda), zatim spriječavanje KVO kod oboljenja poput Diabeta i drugih hroničnih oboljenja koja se često udruže sa KVO

Zašto patronažna medicinska sestra?

- Uloga medicinske sestre je utvrđivanje potreba, planiranje, provođenje i evaluacija zdravstvene njegе
- Medicinske sestre u zajednici usmjerene su na brigu o korisnicima (pojedinac i/ili porodica, zajednica) u mjestu gdje žive, borave ili rade i provode individualni i grupni zdravstveni odgoj.
- Primarna prevencija provodi se na zdravoj populaciji kako bi se prevenirao nastanak bolesti.
- Patronažna sestra je onaj dragocjeni dio zdravstvenog sistema koji ima holistički pristup pacijentu s obzirom da „ulazi u dom pacijenta“ i poznaje i njegovo porodično i socijalno okruženje.
- Individualni pristup pojedincu

Kvalitetna njega pacijenta u kući

Bitne komponente za uspješno odvijanje kućne posjete su:

- Educirana diplomirana medicinska sestra
- Komunikacija i interakcija
- Priprema i planiranje kuće posjete
- Uslovi rada i opremljenost potrebenim sredstvima
- Multidisciplinarni rad (ljekar, psiholog, socijalni radnik...)

Uticaj na preventabilne faktore i promjene stila življenja

- Motivacija pacijenta i zdravstveno prosvjećivanje pacijenta i porodice o bolesti, liječenju i ishodima
- Pružanje podrške i podsticaj u promjeni loših životnih navika
- Edukacija o važnosti redovnog i pravilnog uzimanja terapije
- Uključivanje pacijenta u liječenje kao aktivnog sudionika terapijskih procesam preventabilnih aktivnosti (primarna i sekundarna prevencija)
- Uključivanje članova porodice kao podrške pacijentu
- Pozitivan uticaj, monitoring nad psihičkim stanjem pacijenta

Uticaj stresa kao najvažnijeg faktora modernog života trenutno

Stres stimuliše simpatikus, čija aktivnost izaziva vazokonstrikciju te na taj način pospješuje nastanak arterijske hipertenzije, a ima i značajnu ulogu u raznim patofiziološkim procesima povezanim s kardiovaskularnim sistemom.

Stres utiče na nastanak, napredak i ishod kardiovaskularnih bolesti.

Konkretno, može uzrokovati ili pogoršati procese bolesti ovisno o vrsti stresora koji je uključen ili o trajanju njegova uticaja na organizam.

Uloga diplomirane medicinske sestre je svakog pojedinca educirati o načinima na koje može ublažiti stres. (vježbe disanja, meditacija, šetnja, razgovori , redovno uzimanje propisane terapije, podrška i prijedlog psihoterapije kod psihologa kao člana multidisciplinarnog tima itd)

SADRŽAJ PLANA SESTRINSKE NJEGE

Potrebe pacijenta/ problemi	Ciljevi njega ili očekivani ishod	Planirane sestrinske intervencije	Primjena	Evaluacija

Planiranje sestrinske njege

Planiranje sestrinske njege odvija se u jasnim koracima, specifičnim za svakog pacijenta kao individuu koja nosi svoje specifičnosti

- 1. Odlučivanje sa pacijentom o rezltatima koje ćemo zajednički postići u cilju poboljšanja njegovog zdravstvenog stanja**
- 2. Ugradnja sestrinskih intervencija koje su potrebne u Plan sestrinske njege kako bi se postigao željeni ishod**
- 3. Razgovor o Planu njege sa pacijentom i aktivno uključivanje pacijenta u proces**
- 4. Saopštavanje Plana sestrinske njege drugima koji će učestvovati u njemu (članovima multidisciplinarnog tima, porodici, drugim kolegama)**

Sestrinska dijagnoza

Sestrinske dijagnoze služe medicinskim sestrama da definiraju aktualan ili potencijalan zdravstveni problem koji su one ovlaštene tretirati prema zadatom cilju.

Sestrinske dijagnoze formuliraju se po PES modelu, koji označava (P) problem, (E) etiologiju i (S) simptom.

Prednosti korištenja sestrinskih dijagnoza su te da olakšavaju komunikaciju između zdravstvenih radnika te služe kao dokaz za obavljen sestrinski rad.

Sestrinske dijagnoze u primarnoj zdravstvenoj zaštiti su veoma važne jer omogućavaju patronažim sestrama da uđu u problem pacijenta brzo i preuzmu brigu o pacijentu ukoliko je potrebna zamjena diplomirane med. sestre na terenu.

Savjetovanje o ishrani (primjer mediteranske piramide koja se preporučuje kod KVO pacijenata)

Mediteranska dijeta

Zaključak

- Glavno sredstvo u ostvarenju ciljeva patronažne medicinske sestre je edukacija pacijenta i porodice, zdravstveno prosvjećivanje u zajednici, promocija zdravog života.
- Zadatak diplomirane medicinske sestre u okviru patronažne službe je proširiti zdravstvenu zaštitu van zdravstvene ustanove, pronalaziti i poticati korisnike na očuvanju i unapređenju zdravlja, posebno u najosjetljivijim razdobljima života.
- Kod osoba s invaliditetom, hroničnih bolesnika ili starih i nemoćnih, naglasak je na potpori, edukaciji i motivaciji radi što bolje prilagodbe, smanjenja komplikacija i kvalitetnijeg življenja i fazi kada je zdravlje narušeno

HVALA NA PAŽNJI !

Učešće na konferenciji je dijelom podržao Projekat jačanja sestrinstva u Bosni i Hercegovini sredstvima Vlade Švicarske.

Više o projektu možete saznati na:

www.fondacijafami.org

The screenshot shows the main website of Fondacija fami. At the top, there's a navigation bar with links like 'Home', 'About us', 'News', 'Events', 'Programs', 'Partners', 'Contact', and 'Search'. Below the header, there are two main news sections: 'Projekat "Jačanje sestrinstva u Bosni i Hercegovini"' and 'Projekat "Više o projektu možete saznati na:"'. Each news item has a thumbnail image, a title, and a brief description. Below these, there are three smaller boxes: 'Ceremony', 'Oslavljanje stjecanja za studente iz nerazvijenih i izredno nerazvijenih područja', and 'Zavjetna konferencija druge faze Projekta "Jačanje sestrinstva u BiH"'. Each box contains a small image and some descriptive text.

www.youtube.com/playlist?list=ULFMXM1H0LxY7PDyXtuTuFA

This is a screenshot of the Fondacija fami YouTube channel page. It shows a list of uploaded videos, each with a thumbnail, title, and view count. The titles include 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan', 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan', 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan', 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan', 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan', 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan', 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan', 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan', 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan', and 'Sestrinstvo jedna profesija, mnoge uloge (zavjetna konferencija II faze projekta) - 10 dan'.

facebook.com/FondacijafamiBiH

This is a screenshot of the Fondacija fami Facebook page. It features a large group photo of many people standing together. Below the photo, there's a section for 'Fondacija fami' with a green logo featuring a stylized family icon. To the right, there's a 'Postovi' tab with several posts, one of which is highlighted. The post is about the 'Zavjetna konferencija II faze Projekta "Jačanje sestrinstva u BiH"', dated 10.06.2017, with 1.7K likes and 1.7K comments. The post includes a link to the YouTube channel and a link to the website.

Projekat "Jačanje sestrinstva u Bosni i Hercegovini" (ProSeS), uz podršku Vlade Švicarske, provodi konzorcij koji čine Fondacija fami i Ženevske univerzitetske bolnice (HUG).